

คู่มือการศึกษา

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ชั้น ๓ ห้อง ๓๐๕ อาคารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุ ท่าพระจันทร์ พระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

ชั้น ๔ ห้อง B400 อาคารเรียนรวม โซน B มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วังน้อย ออยุธยา

โทรศัพท์ ๐-๓๕๒๔-๘๐๕๔-๕๕ <http://grad.mcu.ac.th>

<https://www.facebook.com/gradsmahachula>

คำนำ

คู่มือการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตนี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรหรือสาขาวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยจัดการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต ๓ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชาปรัชญา และสาขาวิชาธรรมนิเทศ ในคู่มือนี้นอกจากให้รายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของแต่ละหลักสูตรแล้ว ยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนิสิตที่เข้ามาศึกษาควรทราบและควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนตลอดระยะเวลาที่ศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตนี้ จะอำนวยความสะดวกแก่คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตของบัณฑิตวิทยาลัย และผู้สนใจทั่วไปตามสมควร

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ประวัติความเป็นมาของบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาโดยอาศัยแนวปฏิบัติตามความในคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ข้อ ๕ (๒) ว่าด้วยการพิจารณา จัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกล้ม คณะ วิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชา และหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในมหาวิทยาลัยและข้อ ๗ ความว่า "ถ้าเป็นการสมควรมหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้งสองแห่งจะร่วมกันจัดการศึกษาชั้นบัณฑิตวิทยาลัยอีกส่วนหนึ่ง โดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัยของคณะสงฆ์ ก็ได้"

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงมีประกาศที่ ๖๕ / ๒๕๒๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๙ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อดำเนินการยกร่างโครงการบัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรปริญญาโท ประกอบด้วย

๑. พระเมธีสุทธิพงษ์	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาณรงค์ จิตตโสภโณ	กรรมการ
๓. พระมหาทองสุรีย์ สุริยโชโต	กรรมการ
๔. พระมหาจรรยา ชินวิโส	กรรมการ
๕. พระมหาประยูร ธมมจิตโต	กรรมการ
๖. นายจำนงค์ ทองประเสริฐ	กรรมการ
๗. รศ.ดร. จำลอง สารพัดนึก	กรรมการ
๘. รศ. เสฐียรพงษ์ วรรณปก	กรรมการ
๙. ดร. ชาย โพธิสิตา	กรรมการ
๑๐. ดร. จินดา จันทร์แก้ว	กรรมการ
๑๑. นายสุชาติ เมืองแก้ว	กรรมการ

คณะกรรมการชุดนี้ได้ประชุมติดต่อกันทุกสัปดาห์เป็นเวลา ๖ เดือน จึงยกร่างโครงการบัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรปริญญาโทได้สำเร็จ คณะกรรมการได้ยกร่างเฉพาะหลักสูตรคณะพุทธศาสตร์ ๔ ภาควิชา คือ ภาควิชาบาลี ภาควิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชาปรัชญา และภาควิชาศาสนา สภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย และอนุมัติให้ใช้หลักสูตรปริญญาโท ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อมา มหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ เมื่อพร้อมแล้ว มหาวิทยาลัยจึงออกประกาศตั้งบัณฑิตวิทยาลัยตามประกาศมหาวิทยาลัยที่ ๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑

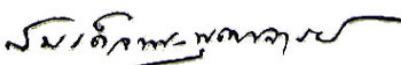
ประกาศ
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่ ๔/๒๕๓๑
เรื่อง ตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้เปิดดำเนินการศึกษาตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ มาจนถึงบัดนี้เป็นเวลา ๔๐ ปีแล้ว มีผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ๓๕ รุ่น มีนิสิตเพิ่มมากกว่า ๑,๐๐๐ รูป ผู้สำเร็จการศึกษาแล้วต้องไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกในต่างประเทศ ก่อให้เกิดความยากลำบากนานาประการเพราะทางมหาวิทยาลัยยังมิได้เปิด ดำเนินการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกเนื่องด้วยความพร้อมบางประการ

บัดนี้ ถึงเวลาอันสมควรที่จะต้องเปิดการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกเพื่อพัฒนา การศึกษาและอำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุสามเณรผู้ใคร่ที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นไป อาศัยอำนาจตาม ความในข้อ ๕ (๒) แห่งคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยความ เห็นชอบของ สภามหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๑ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑

(สมเด็จพระพุทธปาพจนบดี)

สภานายกมหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ วิสัยทัศน์ของบัณฑิตวิทยาลัย

๑. ปรัชญาของบัณฑิตวิทยาลัย

จัดการศึกษาด้านพระพุทธศาสนา โดยบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถทางจิตใจ ปัญญา และความเสียสละเพื่อสังคม

๒. ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย

มุ่งจัดการศึกษาพระไตรปิฎก อรรถกถา และคัมภีร์ ตำราด้านพระพุทธศาสนา เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้สามารถบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ผ่านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม มีปฏิพานำ เลื่อมใส ใฝ่รู้ใฝ่คิด และเสียสละอุทิศตนเพื่อสังคม

๓. วิสัยทัศน์ของบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยมุ่งเป็นสถาบันจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อสร้างคนดีและคนเก่งด้านการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. พันธกิจของบัณฑิตวิทยาลัย

๑) ด้านผลิตบัณฑิต : ผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีปฏิพานำเลื่อมใส ใฝ่คิด เป็นผู้นำจิตใจและปัญญา มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและพัฒนาสังคม

๒) ด้านวิจัยและพัฒนา : จัดการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยบูรณาการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา เข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนามนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล และสันติสุข

๓) ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม : มุ่งมั่นในการให้บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่คณะสงฆ์และสังคม รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ และความร่วมมืออันดีระหว่างพุทธศาสนิกชนในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม อันเนื่องด้วยพระพุทธศาสนา

๔) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : มุ่งส่งเสริม อนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อันเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของมหาวิทยาลัย โดยการบริหารจัดการ บูรณาการเข้ากับโครงการและกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับพันธกิจและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

พระมหาดนัยพัชร คมกัธฺรปญฺโญ, ดร.
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
รองประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง

พระมหาสมบุญ วุฑฺฒิกโร, รศ.ดร.
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ประธานคณะกรรมการ

พระมหาสันติ ชีรกาทฺโธ, ดร.
เลขาธิการสำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
กรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่ง

พระเทพพรเมธี, รศ.ดร.
กรรมการ

พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.
กรรมการ

พระครูศรีสิทธิบัณฑิต, ดร.
กรรมการ

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม
กรรมการ

ศ.พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ศ.ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายสนิท ไชยวงศ์คต
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

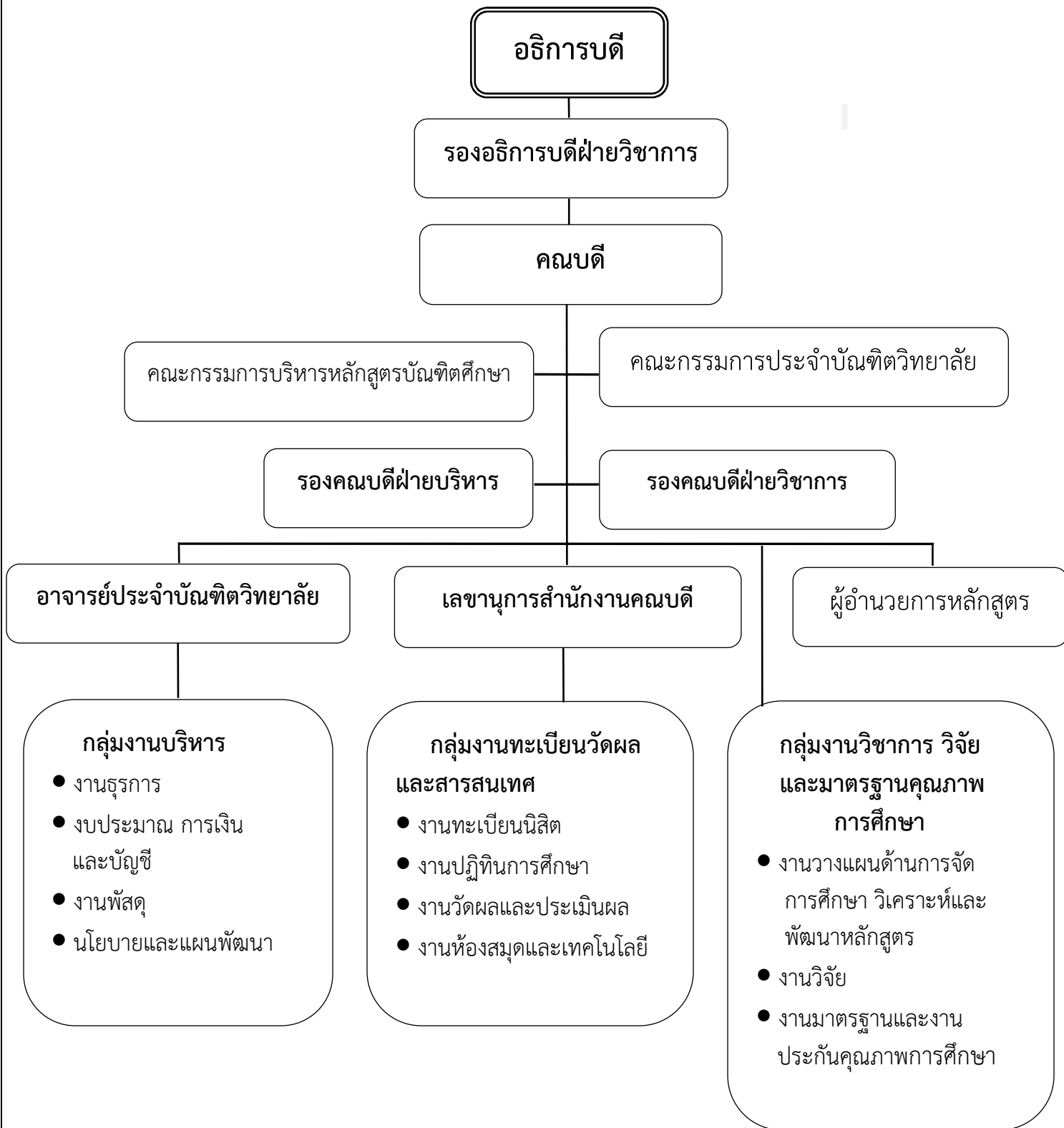

รศ.ดร.สำเนียง เลื่อมใส
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตวิทยาลัย

บุคลากรบัณฑิตวิทยาลัย

ตำแหน่งบริหาร			
ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา
๑.	พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ปริญญาเอก
๒.	พระมหาดนัยพัชร คมภิรปญโย, ดร.	รองคณบดีฝ่ายบริหาร	ปริญญาเอก
๓.	รศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	ปริญญาเอก
๔.	พระมหาสันติ อธิภทโท, ดร.	เลขานุการสำนักงานคณบดี	ปริญญาเอก

ผู้อำนวยการหลักสูตร			
ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	หลักสูตร	หมายเหตุ
๑.	พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาคปกติ	
๒.	พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.	พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตและ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ภาคปกติ	
๓.	รศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร	พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาค ส./อา.	
๔.	พระมหาทวี มหาปญโย, ผศ.ดร.	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาคปกติ	
๕.	ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโนม	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาค ส./อา.	
๖.	ผศ.ดร.บุญเลิศ โอธูสู	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ภาคปกติ	

ตำแหน่งวิชาการ/อาจารย์ประจำ			
ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	วุฒิการศึกษา
๑	พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, ดร.	รองศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๒	พระศรีธรรมภาณี (วัลลพ โกวิโล), ดร.	อาจารย์	ปริญญาเอก
๓	พระศรีศาสนบัณฑิต (สุทัศน์ ตีสรรวาที)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาโท
๔	พระครูโกศลศาสนบัณฑิต (กฤษณะ ตรุโณ), ดร.	รองศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๕	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ดร.	รองศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๖	พระมหาไพรัช ฐมฺมทีโป, ดร.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๗	พระมหาทวี มหาปญโญ, ดร.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๘	พระมหาदनัยพัชร์ คมกัปปญโญ, ดร.	อาจารย์	ปริญญาเอก
๙	พระมหาพรชัย สิริโวโร, ดร.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๐	Ven.Dr.W. Piyaratana	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๑	ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	รองศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๒	ดร.ประพันธ์ ศุภษร	รองศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๓	ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๔	ดร.ดวงเพชร สมศรี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๕	ดร.บุญเลิศ โอธสุ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปริญญาเอก
๑๖	ดร.สมคิด เศษวงศ์	อาจารย์	ปริญญาเอก
ตำแหน่งปฏิบัติการวิชาชีพ			
๑	พระมหานพรัตน์ อภิขชโว	นักจัดการงานทั่วไป เลขฯฯ ป.โท-เอก ปรัชญา ภาคปกติ	ปริญญาโท
๒	พระมหาธนวุฒิ โชติธมฺโม	นักจัดการงานทั่วไป -งานสารบรรณ	ปริญญาโท
๓	พระเสถียร สุทธิสัทโธ	จนท.ผู้ประสานงานศูนย์บัณฑิตศึกษา	ปริญญาโท
๔	พระอุทิศ อาสนจิตโต	จนท.ห้องสมุดบัณฑิต-วิทยาลัย (ท่าพระจันทร์)	ปริญญาโท
๕	นายสังวร อ่อนสนิท	นักจัดการงานทั่วไป งานฐานข้อมูลทะเบียนนิติ/ประมวลผล	ปริญญาตรี
๖	ดร.อุดม จันทิมา	นักวิชาการศึกษา งานวิชาการหลักสูตร/วารสารบัณฑิตศึกษา	ปริญญาเอก
๗	นายภพภพ เทพธานี	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาเลขฯฯ ป.โทพระพุทธศาสนาภาคปกติ	ปริญญาโท
๘	แม่ชีอัญญา สุภักดิ์	นักจัดการงานทั่วไปเลขฯฯ ป.โทพระพุทธศาสนาภาคเสาร์-อาทิตย์	ปริญญาตรี
๙	นายจันทร์ธรรม อินทรีเกิด	นักจัดการงานทั่วไป งานโครงการ/การเงินงบประมาณ	ปริญญาโท
๑๐	นางสาวกนกพร เทียรทอง	นักจัดการงานทั่วไป เลขฯฯ ป.โท ธรรมนิเทศ ภาคปกติ	ปริญญาโท
๑๑	นายวิทยา ปานไช้	นักจัดการงานทั่วไป เลขฯฯ ป.โท เอก พระพุทธศาสนาภาคปกติ	ปริญญาตรี
๑๒	นายไพฑูรย์ อุทัยคาม	นักวิชาการศึกษาประจำโครงการ ป.เอก ภาคเสาร์-อาทิตย์	ปริญญาโท
๑๓	นางสาวเจริญรัตน์ พงศ์พิพัฒน์พันธุ์	นักจัดการงานทั่วไป โครงการ ป.เอก ภาคเสาร์-อาทิตย์	ปริญญาตรี

โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตวิทยาลัย

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

คณบดี

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

เลขานุการสำนักงานคณบดี

ผู้อำนวยการหลักสูตร

กลุ่มงานบริหาร

- งานธุรการ
- งบประมาณ การเงิน และบัญชี
- งานพัสดุ
- นโยบายและแผนพัฒนา

กลุ่มงานทะเบียนวัดผล และสารสนเทศ

- งานทะเบียนนิสิต
- งานปฏิทินการศึกษา
- งานวัดผลและประเมินผล
- งานห้องสมุดและเทคโนโลยี

กลุ่มงานวิชาการ วิจัย และมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา

- งานวางแผนด้านการจัดการศึกษา วิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร
- งานวิจัย
- งานมาตรฐานและงานประกันคุณภาพการศึกษา

(ณ) | บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(ก)
ประวัติและโครงสร้างของบัณฑิตวิทยาลัย	(ค)
คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย	(ฉ)
โครงสร้างการบริหาร	(ช)
บุคลากรบัณฑิตวิทยาลัย	(ซ)
หมวดที่ ๑ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๑
หมวดที่ ๒ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา	๑๓
หมวดที่ ๓ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ	๒๔
- ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศมหาวิทยาลัย/บัณฑิตวิทยาลัย	๓๘

หลักสูตรหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๔๖๑๘๕๑๑๐๒๒๐๑
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารพระพุทธศาสนา
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts(Buddhist Studies)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Buddhist Studies)

๓. วิชาเอก

๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๓๙ หน่วยกิต

๔.๑ แผน ก แบบ ก (๒) จำนวน ๓๙ หน่วยกิต
๔.๒ แผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโทหลักสูตร ๒ ปี
๕.๒ ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย
๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับนิสิตไทยและต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน
๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

๖. สถานภาพของหลักสูตร

๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับปรุงจากหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕
เริ่มใช้ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๖.๒ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๓ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา ๒๕๖๑

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

๘.๑ อาจารย์ในสถาบันการศึกษา

๘.๒ กรรมการศาสนา

๘.๓ รัฐบาลในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๘.๔ อนุศาสนาจารย์ ๔ เหล่าทัพและอนุศาสนาจารย์กรมราชทัณฑ์

๘.๕ นักวิชาการอิสระและวิทยากรอบรม

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา บูรณาการวิชาการสู่
งานวิจัย พัฒนาสังคมอุดมปัญญา เสริมคุณค่าด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

๑.๒ ความสำคัญของหลักสูตร

ความเจริญทางวัตถุในทั่วโลกได้มีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วพร้อมกับความ
แก่งแย่งเอาเปรียบซึ่งกันและกันส่งผลให้เกิดความเครียดทางด้านจิตใจ เพื่อรองรับการพัฒนาด้าน
จิตใจจำเป็นต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนาที่มี
ความรู้ความสามารถในการค้นคว้าวิจัยด้านพระพุทธศาสนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและมี
คุณธรรมและจริยธรรม

๑.๓ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตตามปรัชญาที่ตั้งไว้ จึงตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

- ๑.๓.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม
- ๑.๓.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนา
- ๑.๓.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีความสามารถบูรณาการความรู้ด้านพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างเป็นระบบ
- ๑.๓.๔ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีจิตอาสาและทำงานเป็นทีมได้
- ๑.๓.๕ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้สามารถศึกษาพระพุทธศาสนาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาข้อมูลเพื่อทำวิจัยและนำเสนอข้อค้นพบในงานวิจัย

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบการศึกษา

จัดการศึกษาระบบทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา ปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ ซึ่งไม่ขัดต่อระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ระบบการศึกษาในเรื่องอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

คณะกรรมการประจำหลักสูตรอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ ที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ หรือกำหนดตามระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๔๘ และตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

-ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ (๒ปี) แต่ไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติโดยแบ่งเป็นภาคการศึกษา ดังนี้

ภาคการศึกษาที่ ๑ มิถุนายน – กันยายน

ภาคการศึกษาที่ ๒ พฤศจิกายน- มีนาคม

เรียนวันเวลาปกติ วันจันทร์-ศุกร์ และวันเสาร์-วันอาทิตย์ ๐๙.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง

๒.๒.๒ ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ๔ระดับคะแนนยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า๒ปีนับแต่สำเร็จการศึกษาหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค

๒.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

(๑) บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ผู้สมัครต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามที่บัณฑิตกำหนด

(๒) วิธีคัดเลือกอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม

(๓) ผู้สอบเข้าได้ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ต้องเข้ารายงานตัวตามวัน เวลา และสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๓.๑ แผน ก แบบ ก (๒)

๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้ง เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจ เข้ารับฟังได้

๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๓) เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓.๒ แผน ข

๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้อง ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบ ประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น

๒) เสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๓) เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๔ หลักสูตร

๔.๑ จำนวนหน่วยกิต

๑) หลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒)	จำนวน ๓๙ หน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร
๒) หลักสูตรแผน ข	จำนวน ๓๙ หน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร

๔.๒ โครงสร้างหลักสูตร

๑) แผน ก แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิตและทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรเป็นแบบ แผน ก แบบ ก (๒) และแผน ข โดยแบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ ดังนี้

หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก (๒)/หน่วยกิต	แผน ข /หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาบังคับนับหน่วยกิต	๙	๙
๒. หมวดวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๑๕)	(๑๕)
๓. หมวดวิชาเอก	๑๒	๑๒
๔. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒
๕. วิทยานิพนธ์	๑๒	-
๖. สารนิพนธ์	-	๖
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙

๔.๓ รายวิชาในหลักสูตร

(๑) แผน ก แบบ ก (๒)

วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต จำนวน ๙ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์ Tipitaka Analysis	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๑๐๒	พุทธปรัชญา Buddhist Philosophy	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา Research Methodology in Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๑๕ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔	พระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ Buddhism in English	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน Buddhist Meditation	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๔๐๑	สัมมนาวิทยานิพนธ์ Seminar on Thesis	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑ Usage of Pali I	(๓) (๓-๐-๖)

๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒	(๓) (๓-๐-๖)
	Usage of Pali II	

วิชาเอก นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๑๐๖	พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓ (๓-๐-๖)
	Theravada Buddhism	
๖๐๒ ๓๐๗	พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน	๓ (๓-๐-๖)
	Mahayana Buddhism	
๖๐๒ ๒๐๘	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	Selected Buddhist Works	
๖๐๒ ๓๐๙	สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	Seminar on Buddhism	

วิชาเลือก นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐	พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย	๓ (๓-๐-๖)
	Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems	
๖๐๒ ๓๑๑	ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
	New-Buddhist Movements in Contemporary World	
๖๐๒ ๓๑๓	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
	Buddhism and Modern Sciences	
๖๐๒ ๓๑๔	พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย	๓ (๓-๐-๖)
	Buddhism and Thai Wisdom	
๖๐๒ ๓๑๕	สานเสวนาทางศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	Inter-Religious Dialogue	

วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒ หน่วยกิต
	Thesis	

๔.๔ แผนการศึกษา

(๑) แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก (๒)

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต
๑	วิชาบังคับ	
	๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์	๓
	๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา	๓
	๖๐๐ ๑๐๔ พระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต
๒	วิชาบังคับ	
	๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา	๓
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน	(๓)
	๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๒๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓
	วิชาเลือก	
	เลือกศึกษา ๑ รายวิชาจากหมวดวิชาเลือก	๓
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต
๓	วิชาบังคับ	
	๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนามหายาน	๓
	๖๐๒ ๓๐๘ สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓
	วิชาเลือก	
	เลือกศึกษา ๑ รายวิชาจากหมวดวิชาเลือก	๓
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต
๔	วิชาบังคับ	
	๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์	(๓)
	๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๒
	รวม	๑๒

๔.๕ คำอธิบายรายวิชา

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)

Tipitaka Analysis

ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างสาระและพัฒนากการพระไตรปิฎกสาระสังเขปและวิเคราะห์หลักธรรมสำคัญ หลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ

๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Philosophy

วิเคราะห์ประวัติและพัฒนากการของพุทธปรัชญาในพระพุทศาสนายุคต้น เถรวาท สรวาสติวาท เสาตรานติกะ มายะมิกะ โยคจาร สุขาวดีและพุทธตันตระ ทั้งนี้การศึกษาแนวคิดเหล่านั้นจะเน้นการศึกษาวิเคราะห์ในกรอบของแนวคิดทางอภิปรัชญา แนวคิดทางญาณวิทยาและแนวคิดทางจริยศาสตร์

๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

Research Methodology in Buddhism

ศึกษาหลักการและกระบวนการของการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงเอกสารโดยเน้นระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับการศึกษาทางพระพุทศาสนา

๖๐๐ ๑๐๔ พระพุทศาสนาภาษาอังกฤษ (๓) (๓-๐-๖)

Buddhism in English

ศึกษาพระพุทศาสนาผ่านภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนโดยเน้นฝึกหัดการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านพระพุทศาสนา(technical term) การอ่านคัมภีร์หรือตำรางานวิจัยทางพระพุทศาสนาในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิชาการของนิสิต

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๓-๐-๖)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎกอรกคคา ฎีกาอนุฎีกาและปกรณ์วิเสสรวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆในสังคมไทยโดยเน้นศึกษาอารมณ์

ของสมณกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐานได้แก่สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) (๓-๓-๖)

Seminar on Thesis

สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับตัวอย่างงานวิจัยและวิทยานิพนธ์วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาวิทยานิพนธ์ โดยเน้นการตั้งชื่อ วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม วิธีการดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย รวมทั้งฝึกปฏิบัติการเขียนวิทยานิพนธ์และบทความวิจัย

๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

ศึกษาประวัติและพัฒนาการภาษาบาลี การพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตักกัฎฐกถาและธรรมปัทมกถาประกอบ

๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษาบาลี ๑ และแปลภาษาบาลีเป็นไทย และภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมังคลัตถปิณีและวิสุทธีมรรคประกอบ

๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท ๓ (๓-๐-๖)

Theravada Buddhism

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนาเถรวาท คัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทและหลักคำสอนสำคัญที่สะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นพุทธศาสนาเถรวาทพร้อมทั้งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่างๆ

๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนาหายน ๓ (๓-๐-๖)

Mahayana Buddhism

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนาหายน คัมภีร์สำคัญ นิกายสำคัญทางพระพุทธศาสนาหายนและคำสอนสำคัญที่สะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นพุทธศาสนาหายนพร้อมทั้งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหายนในประเทศต่างๆ

๖๐๒ ๒๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

Selected Buddhist Works

ศึกษาผลงานทางคัมภีร์ ผลงานทางวรรณกรรมและหลักคำสอนสำคัญของนักปราชญ์ทาง

พระพุทธศาสนาค้นคว้าทั้งในอดีตและปัจจุบันที่สะท้อนอัตลักษณ์และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเช่น ผลงานของพระพุทธโฆษาจารย์ พระอนุชิตาจารย์ พระสิริมังคลาจารย์ พระพุทธทาสภิกขุ พระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) พระวัลโลภะราหุล พระโสภณมหาเถระ(เลดิสยาตอ) นาคารชุน อสังขะ วสุพันธ์ สองชะปะ(วัชรยาน) พระนารทมหาเถระ(ศรีลังกา) ริสเดวิดส์เซอร์บาตสกี ดี.ที.ชูชุกิ ทะไลลามะ ดิชนัทธันห์ เป็นต้น

๖๐๒ ๓๐๙ **สัมมนาพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Buddhism

สัมมนาพระพุทธศาสนากับประเด็นปัญหาสังคมปัจจุบันโดยให้นิสิตมีส่วนร่วมในการกำหนด ประเด็นการอภิปราย เสนอข้อคิดเห็น และการวิเคราะห์หาแนวทางประยุกต์พุทธธรรมมาแก้ปัญหาสังคม ปัจจุบัน

๖๐๒ ๓๑๐ **พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย** ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems ศึกษา

แนวความคิดทางพุทธจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ควร ไม่ควรเพื่อเป็นฐานในการอธิบาย และตอบปัญหาสังคมร่วมสมัยโดยเฉพาะปัญหาที่มีผลกระทบมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเช่น การทำแท้งการตัดต่อพันธุกรรมการทำ การุณยฆาตการทำโคลนนิ่ง

๖๐๒ ๓๑๑ **ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน** ๓ (๓-๐-๖)

New-Buddhist Movements in Contemporary World

ศึกษาขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่าง บริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทธศาสนา รูปแบบการจัดตั้งองค์กรการตีความ คำสอน วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา รวมทั้งอิทธิพลต่อสังคมปัจจุบัน

๖๐๒ ๓๑๓ **พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่** ๓ (๓-๐-๖)

Buddhism and Modern Sciences

ศึกษาพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ที่ครอบคลุมวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์โดยการบูรณาการ การวิเคราะห์เปรียบเทียบและการประยุกต์อธิบายคำสอนทาง พระพุทธศาสนา

๖๐๒ ๓๑๔ **พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย** ๓ (๓-๐-๖)

Buddhism and Thai wisdom

ศึกษาหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาไทย ในด้าน

ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ความเชื่อ จารีตประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยวิเคราะห์บทบาทและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อภูมิปัญญาไทย

๖๐๒ ๓๑๕

ศาสนเสวนาทางศาสนา

๓ (๓-๐-๖)

Inter-Religious Dialogue

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการศาสนเสวนาทางศาสนา รวมถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสามัคคีและสันติภาพของโลก

๖๐๒ ๔๐๐

วิทยานิพนธ์

๑๒ หน่วยกิต

Thesis

เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Programme in Philosophy

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Philosophy)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (ปรัชญา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Philosophy)

๓. วิชาเอก

สาขาวิชาปรัชญา (Philosophy)

๔. จำนวนหน่วยกิตหรือหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวน ๓๙ หน่วยกิต เป็นแผนแบบ ก ทำวิทยานิพนธ์

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี

๕.๒ ภาษาที่ใช้

การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕.๓ การรับเข้าศึกษา

รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทย และชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา

โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๑. หมวดวิชาบังคับ	
๑.๑ นับหน่วยกิต	๙
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๑๘)
๒. หมวดวิชาเอก	
๑.๑ นับหน่วยกิต	๑๒
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๓)
๓. หมวดวิชาเลือก	๖
๔. หมวดวิชาพื้นฐาน	(๒)
๕. วิทยานิพนธ์	๑๒
รวมทั้งสิ้น	๓๙

รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑. เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา/ภาควิชา
๒. เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงภาคการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

(๑) หมวดวิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๒	พุทธปรัชญา	๓ (๓-๐-๙)
	Buddhist Philosophy	
๖๐๓ ๑๐๑	พุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	๓ (๓-๐-๙)
	Buddhist Philosophy in Tipitaka	
๖๐๓ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา	๓ (๓-๐-๙)
	Research Methodology in Philosophy	

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาจำนวน ๑๕ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษ	(๓) (๓-๐-๙)
	English	

๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน Buddhist Meditation	(๓) (๓-๓-๙)
๖๐๐ ๔๐๑	สัมมนาวิทยานิพนธ์ Seminar on Thesis	(๓) (๓-๐-๙)
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑ Usage of Pali I	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒ Usage of Pali II	(๓) (๓-๐-๖)

(๒) หมวดวิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกปรัชญา จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

ก. วิชาเอกแบบนับหน่วยกิต

๖๐๓ ๑๐๖	อภิปรัชญาวิเคราะห์ Analytic Metaphysics	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๒๐๘	จริยศาสตร์วิเคราะห์ Analytic Ethics	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๐๗	ญาณวิทยาวิเคราะห์ Analytic Epistemology	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๑๕	สุนทรียศาสตร์ Aesthetics	๓ (๓-๐-๙)

ข. วิชาเอกแบบไม่นับหน่วยกิต ต้องศึกษาในรายวิชาเอกแบบไม่นับหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๙	สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา Seminar on Problems of Philosophy of Religions	(๓) (๓-๐-๙)
---------	--	-------------

(๓) หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต (โดยเลือกศึกษาจากรายวิชาต่อไปนี้)

๖๐๓ ๓๑๑	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ Symbolic Logic	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๑๔	ปรัชญาการเมือง Political Philosophy	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๑๗	ปรัชญาวิทยาศาสตร์ Philosophy of Science	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๑๘	ปรัชญาการศึกษา Philosophy of Education	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๒๑	จริยศาสตร์ธุรกิจ Business Ethics	๓ (๓-๐-๙)

๖๐๓ ๓๒๒	ปรัชญาปรากฏการณ์วิทยาและอัตถิภาวนิยม Philosophy of Phenomenology and Existentialism	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๒๓	ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย Contemporary Indian Philosophy	๓ (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๒๔	ปรัชญาจีน Chinese Philosophy	๓ (๓-๐-๙)

(๔) หมวดวิชาพื้นฐาน นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอื่น ที่ไม่ใช่สาขาวิชาปรัชญา จะต้องลงทะเบียนศึกษารายวิชาเพิ่มเติมอีก ๑ รายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิต

๖๐๓ ๓๒๕	การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๑ Philosophical Reasoning 1	๓ (๓-๐-๙)
---------	--	-----------

(๕) วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๓ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ Thesis	๑๒ (๐-๐-๖)
---------	-----------------------	------------

๓.๑.๔ แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๑	วิชาบังคับ	
	๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา	๓
	๖๐๐ ๑๒๑ พุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	๓
	วิชาบังคับไม่นับหน่วย	
	๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑	(๓)
	๖๐๓ ๓๒๕ การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๑ (สำหรับผู้ไม่มีพื้นฐานปรัชญา)	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๐๓ ๑๐๖ อภิปรัชญาวิเคราะห์	๓
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๒	วิชาบังคับ	
	๖๐๓ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา	๓

	วิชาบังคับไม่นับหน่วย ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) ๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) วิชาเอก ๖๐๓ ๒๐๘ จริยศาสตร์วิเคราะห์ ๓ วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา ๓	
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๓	วิชาเอก ๖๐๐ ๓๐๗ ญาณวิทยาวิเคราะห์ ๓ ๖๐๓ ๓๑๕ สุนทรียศาสตร์ ๓ วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา ๓	
	รวม	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๔	วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต ๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) วิชาเอก (ไม่นับหน่วยกิต) ๘๐๒ ๒๐๙ สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา (๓) วิชาบังคับ ๖๐๓ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒	
	รวม	๑๒
	รวมตลอดหลักสูตร	๓๙ หน่วยกิต

๓.๑.๓ คำอธิบายรายวิชา

(๑) หมวดวิชาบังคับ

ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต)

๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๙)

Buddhist Philosophy

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิดในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาท สรวา สติวาท เสาตรานติกะ มายมิก โยคจาร สุขาดี อวตังสกะ และพุทธตันตระ เปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์

๖๐๐ ๑๒๑ พุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก ๓ (๓-๐-๙)

Buddhist Philosophy in Tipitaka

วิชานี้เน้นการศึกษาแนวคิดสำคัญทางปรัชญาเรื่อง อัตตา อนัตตา จิต เจตสิก รูป นิพพาน สวรรค์ นรก ความดี ความชั่ว สังคม รัฐ และการปกครอง โดยอาศัยกรอบแนวคิดหลัก คือ อภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ ในพระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนาเถรวาท

๖๐๓ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา ๓ (๓-๐-๙)

Research Methodology in Philosophy

ศึกษาหลักการและวิธีการวิจัย กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัย การรวบรวม เอกสารและวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะและประเภทของงานวิจัยทางปรัชญา โดยเฉพาะด้านคุณภาพซึ่ง เหมาะกับสาขาวิชาปรัชญา เช่น การเลือกหัวข้อวิจัยทางปรัชญา การตั้งคำถามเพื่อการวิจัย การค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย

ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต)

๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ (๓)(๓-๐-๙)

English

ศึกษาและฝึกการใช้ภาษาอังกฤษ ให้เกิดความชำนาญทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น ศีล ๕ พระรัตนตรัย ไตรลักษณ์ อริยสัจ ๔ อริยมรรคมีองค์ ๘ ปฏิจจสมุปบาท กรรมและการเกิดใหม่

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓)(๓-๓-๖)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก โดยเน้น
ศึกษาสติปัฏฐาน ๔ รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย ลำดับขั้นตอนของ
การเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓)(๓-๐-๙)
Seminar on Thesis

สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการ
สังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง การเขียนบทความวิจัย รูปแบบและวิธีการ
นำเสนอวิทยานิพนธ์

๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓)(๓-๐-๖)
Usage of Pali I

ศึกษาภาษาบาลี โดยเน้นแนวคิดทางปรัชญา เช่น แนวคิดอภิปรัชญา แนวคิดญาณวิทยา
แนวคิดจริยศาสตร์ เป็นต้น ที่ปรากฏในหนังสือธรรมบท ๘ ภาค

๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓)(๓-๐-๖)
Usage of Pali II

ศึกษาภาษาบาลี โดยเน้นแนวคิดทางปรัชญา เช่น แนวคิดอภิปรัชญา แนวคิดญาณวิทยา
แนวคิดจริยศาสตร์ เป็นต้น ที่ปรากฏในหนังสือมั่งคั่งถกที่ปนีและวิสุทธิมรรค

(๒) หมวดวิชาเอก

ก. หมวดวิชาเอกแบบนับหน่วยกิต

๖๐๓ ๑๐๖ อภิปรัชญาวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๙)
Analytic Metaphysics

ศึกษาแนวคิดทางอภิปรัชญาหรือทฤษฎีความเป็นจริงในปรัชญาตะวันตกและตะวันออก
เช่น แนวคิดของเพลโต อริสโตเติล วัตถุนิยม (Materialism) จิตนิยม (Idealism) ปฏิบัตินิยม
(Pragmatism) สัจนิยม (Realism) ปฏิฐานนิยมเชิงตรรกะ (Logical Positivism) อภิปรัชญาเซน โยคา
จารย์ อภิปรัชญาในพุทธปรัชญา ปัญหาเรื่องเสรีภาพกับความรับผิดชอบทางศีลธรรม : ทศนะของนียัตินิยม
(Determinism) อนิยัตินิยม (Indeterminism) และทศนะประนีประนอม (Compatibility) ปัญหาเรื่อง
เวลาว่าเวลาเป็นจริงหรือไม่ (Is time real?) ความเป็นจริง (Reality) ในพุทธปรัชญาสำนักมัธยมิก
(Madhyamika) ความเป็นจริง (Reality) ในพุทธปรัชญาสำนักโยคอาจารย์

๖๐๓ ๒๐๘ จริยศาสตร์วิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๙)
Analytic Ethics

ศึกษาทฤษฎีจริยศาสตร์ในปรัชญาตะวันตก เช่น ประโยชน์นิยม (Utilitarianism) กรณียธรรม (Deontology) อัตตนิยม (Egoism) เน้นศึกษาแนวคิดเรื่องความดีสูงสุดของชีวิต เกณฑ์ตัดสินความดี (Good) ความชั่ว (Bad) ความถูก (Right) ความผิด (Wrong) นอกจากนี้ยังศึกษาอภิปรัชญา (Metaethics) และศึกษาทฤษฎีจริยศาสตร์ในปรัชญาตะวันออก เช่น พุทธจริยศาสตร์ จริยศาสตร์ของเซน เป็นต้น พร้อมกับวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ร่วมสมัย เช่น ปัญหาการทำแท้ง การฆ่าตัวตาย การุณยฆาต การตัดสินประหารชีวิต การทำสำเนาพันธุกรรม (Cloning) และการวิจัยเซลล์ต้นแบบ (Stem Cell Research) โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดทางจริยศาสตร์ในพุทธปรัชญา

๖๐๓ ๓๐๗

ญาณวิทยาวิเคราะห์

๓ (๓-๐-๙)

Analytic Epistemology

ศึกษาแนวคิดเรื่องความรู้หรือทฤษฎีความรู้ของปรัชญาตะวันตกและตะวันออกสำนักต่างๆ ในประเด็นเรื่องธรรมชาติของความรู้ ที่มาของความรู้ มาตรฐานในการตัดสินความรู้ ลักษณะของความเชื่อและความมั่นใจ โดยเปรียบเทียบกับญาณวิทยาในพุทธปรัชญา

๖๐๓ ๓๑๕

สุนทรียศาสตร์

๓ (๓-๐-๙)

Aesthetics

ศึกษาทฤษฎีทางสุนทรียศาสตร์ตะวันตกและตะวันออก เช่น ทฤษฎีอัตวิสัย (Subjective) ปรวิสัย (Objective) สัมพัทธวิสัย (Relativism) อารมณ์นิยม (Emotionalism) พร้อมทั้งเกณฑ์ตัดสินทางสุนทรียะ ประสพการณ์สุนทรียะ โดยศึกษาแนวคิดเรื่องความงามผ่านภาพจิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปกรรมคิดศิลป์ ทัศนศิลป์ (Visual arts) รวมทั้งวัตถุสุนทรียะ ศิลปวิจารณ์ และศิลปวิพากษ์

ข. หมวดวิชาเอกไม่นับหน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๙

สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา

(๓)(๓-๐-๙)

Seminar on Problems of Philosophy of Religions

สัมมนาปัญหาทางปรัชญาศาสนา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับพระเป็นเจ้า กรรมและนิพพาน ภาษาศาสนา ประสพการณ์ทางศาสนา สัญลักษณ์ทางศาสนา ความเชื่อและความจริงทางศาสนากับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาน้อย ๓ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

(๓) หมวดวิชาเลือก นิสิตต้องศึกษาในรายวิชาเลือกไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๓ ๓๑๑

ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์

๓ (๓-๐-๙)

Symbolic Logic

ศึกษาความหมาย ลักษณะ และประเภทของตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ ความหมายของ
อรรถาธิบาย (Proposition) ชนิดของอรรถาธิบาย ค่าความจริง (Truth Value) การอ้างเหตุผล (Argument) และความ
สมเหตุสมผล (Validity) การทำสัญลักษณ์ การใช้ ตารางความจริงและวิธีพิสูจน์ ความสมเหตุสมผลชนิด
ต่าง ๆ เช่น วิธีนิรนัยธรรมชาติ (Natural Deduction) วิธีพิสูจน์โดยการสมมติเงื่อนไข (Conditional
Proof) และวิธีพิสูจน์โดยอ้อม (Indirect Proof)

๖๐๓ ๓๑๔

ปรัชญาการเมือง

๓ (๓-๐-๙)

Political Philosophy

ศึกษาแนวคิดทางการเมือง เช่น แนวคิดเรื่องรัฐ แนวคิดเรื่องรัฐาธิปัตย์ แนวคิดเรื่อง
เสรีภาพ แนวคิดเรื่องการออกกฎหมาย แนวคิดเรื่องประชาธิปไตย แนวคิดเรื่องธรรมาธิปไตย แนวคิดเรื่อง
สังคมนิยม แนวคิดเรื่องเผด็จการนิยม แนวคิดเรื่องธรรมาธิปไตย โดยเลือกแนวคิดสำคัญของนักปรัชญา
เช่น ขงจื๊อ พลาโต อริสโตเติล โทมัส ฮอบส์ จอห์น ล็อก ฌอง-ฌัก รูสโซ มาเคียเวลลี คาร์ล มาร์กซ์
มหาตมะ คานธี ดร.อัมเบดการ์ พุทธทาสภิกขุ

๖๐๓ ๓๑๗

ปรัชญาวิทยาศาสตร์

๓ (๓-๐-๙)

Philosophy of Science

ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาที่เป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะปรัชญาสำนักปฏิ
ฐานนิยมเชิงตรรกะ (Logical Positivism) ของกลุ่มเวียนนา (Vienna Circle) สำนักประสบการณ์นิยม
(Empiricism) และปรัชญาฟิสิกส์ใหม่ เช่น ทฤษฎีควอนตัมฟิสิกส์ ทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไป (General
Theory of Relativity) และทฤษฎีสัมพัทธภาพ (Theory of Relativity) ของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์

๖๐๓ ๓๑๘

ปรัชญาการศึกษา

๓ (๓-๐-๙)

Philosophy of Education

ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาในฐานะเป็นรากฐานการศึกษา การจัดหลักสูตรและระบบ
การศึกษาที่สัมพันธ์กับอุดมคติของชีวิต การเรียนรู้ และการพัฒนามนุษย์ เช่น ปรัชญาการศึกษาสำนัก
ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) สำนักอัตถิภาวนิยม (Existentialism) สำนักสารัตถนิยม (Essentialism)
และปรัชญาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาในโลกปัจจุบัน รวมทั้งปรัชญาการศึกษาของพุทธปรัชญา

๖๐๓ ๓๒๑

จริยศาสตร์ธุรกิจ

๓ (๓-๐-๙)

Business Ethics

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาธุรกิจ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมายและคุณค่าสูงสุด
ของการทำธุรกิจ โดยเน้นจริยศาสตร์ธุรกิจในทัศนะของนักปรัชญาตะวันตก เช่น คาร์ล มาร์กซ์ ออดัม สมิท
เป็นต้น จริยศาสตร์ธุรกิจในพุทธจริยศาสตร์ ธุรกิจทุนนิยม ธุรกิจเสรีนิยม ธุรกิจสังคมนิยม ความ
รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จริยศาสตร์ธุรกิจกับสิ่งแวดล้อม จริยศาสตร์กับเครือข่ายออนไลน์ จริย
ศาสตร์คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร

๖๐๓ ๓๒๒

ปรัชญาปรากฏการณ์วิทยาและอัตถิภาวนิยม

๓ (๓-๐-๙)

Philosophy of Phenomenology and Existentialism

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่สำคัญของนักคิดกลุ่มอัตถิภาวนิยม เช่น ปรัชญาของ เซอเรน เกียร์เกกการ์ด เฟดริก นิทส์เช คาร์ล จัสเปอร์ส มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ อัลแบร์ต กามูส และฌอง-ปอล ซาตร์ และศึกษาแนวความคิดสำคัญในปรากฏการณ์วิทยา เช่น การมุ่งอารมณ์ (Intentionality) สารัตถะ การลดทอน (Reduction) อัตตาเชิงอุตรวิสัย (Transcendental Ego) ในปรัชญาของ ฟรันทซ์ เบรนท์โน เอ็ดมุนด์ ฮูสเซิร์ล มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ แมร์โล ปองตี และฌอง-ปอล ซาตร์ ทั้งนี้ ให้อภิปรายถึงความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์วิทยากับอัตถิภาวนิยม เพื่อให้เห็นพัฒนาการทางด้านแนวคิดด้วย

๖๐๓ ๓๒๓

ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย

๓ (๓-๐-๙)

Contemporary Indian Philosophy

ศึกษาปรัชญาอินเดียร่วมสมัย เช่น แนวคิดที่ว่าด้วยความจริง ธรรมชาติของมนุษย์ วิถีแห่งความรู้ ทฤษฎีว่าด้วยมายา ศาสนากับศีลธรรม การเกิดใหม่และธรรมชาติของกรรม ธรรมชาติของอันติม สัจจะ ชะตากรรมของมนุษย์ โดยเลือกนักปรัชญาผู้มีความโดดเด่น เช่น สวามิ วิเวกานันทะ รพินทรนาถ ฐากูร มหาตมะ คานธี ศรีอรรถพิโท กฤษณะจันทร ภัททาจารย์ ราชะกฤษณะ โมฮัมหมัด อิกบัล กฤษณะมูรติ

๖๐๓ ๓๒๔

ปรัชญาจีน

๓ (๓-๐-๙)

Chinese Philosophy

ศึกษาแนวคิดมนุษยนิยม ธรรมชาติของมนุษย์ ทางสายกลาง ธรรมชาติและความจริงของเต๋า แนวคิดเรื่องหยิน-หยาง ความรักสากล สวรรค์ สวัสดิการสังคม สำนักกฎหมายนิยม (Legalism) แนวคิดเรื่องการศึกษา แนวคิดที่ว่าด้วยความดี ความชั่ว โดยเน้นศึกษานักปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและการพัฒนาทางสังคม เช่น ขงจื้อ เม้งจื้อ เหล่าจื้อ หานเฟยจื้อ ซุนจื้อ

(๔) วิชาบังคับพื้นฐาน (รายวิชาบังคับพื้นฐานสำหรับผู้ไม่จบปริญญาตรีสาขาวิชาปรัชญา)

๖๐๓ ๓๒๕

การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๑

๓ (๓-๐-๙)

Philosophical Reasoning 1

ศึกษาหลักการและวิธีการใช้เหตุผลแบบนิรนัย (Deductive) และอุปนัย (Inductive) แบบเปรียบเทียบ วิธีการให้เหตุผลแบบมิลล์ เหตุผลวิบัติ (Fallacy) โดยศึกษากรณีตัวอย่างงานอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออก แล้วพัฒนาศักยภาพในการคิดเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์ ประเด็นปัญหาตามกรอบการให้เหตุผลนั้นๆ

(๕) วิทยานิพนธ์

๖๐๓ ๔๐๐

วิทยานิพนธ์

๑๒ หน่วยกิต

Thesis

วิชานี้เป็นโครงการวิจัยทางปรัชญาเฉพาะบุคคล นิสิตต้องทำวิจัย เริ่มตั้งแต่การหาประเด็นปัญหา การเขียนโครงร่าง การสอบโครงร่าง การเขียนวิจัยจนสำเร็จแล้วนำเสนอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ และการตีพิมพ์บทความวิจัย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาธรรมนิเทศ
หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Dhamma Communication

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ธรรมนิเทศ)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Dhamma Communication)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (ธรรมนิเทศ)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Dhamma Communication)

๓. วิชาเอก

สาขาวิชาธรรมนิเทศ (Dhamma Communication)

๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต โดยจัดการศึกษา ๒ แผน คือ

๔.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาเน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ดังนี้

๑) แบบ ก(๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษา
รายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

๒) แบบ ก(๒) ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบ
ได้ ๑๒ หน่วยกิต

๔.๒ แผน ข ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

- ๕.๑ รูปแบบ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี
- ๕.๒ ภาษาที่ใช้ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย
- ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้
- ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น -ไม่มี
- ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ

๖. สถานภาพของหลักสูตร

- ๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ เปิดภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
- ๖.๒ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๖.๓ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- ๖.๔ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๖.๕ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่ว่า “เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒” ในปีการศึกษา ๒๕๖๐

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ๘.๑ อาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๘.๒ นักวิชาการ/นักวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัดการสื่อสาร
- ๘.๓ นักวิจัยทางด้านวารสารศาสตร์ ด้านนิเทศศาสตร์ และด้านธรรมนิเทศ
- ๘.๔ นักประชาสัมพันธ์/นักเผยแพร่ธรรมะ/นักแสดง/นักการจัดการสื่อสารองค์กร/นักสื่อสารมวลชน/นักพัฒนาสังคม/นักจัดการงานทั่วไป
- ๘.๕ ที่ปรึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชน
- ๘.๖ ผู้กำกับภาพยนตร์และละครธรรมะ
- ๘.๗ ประกอบอาชีพอิสระ

๙. รายนามและคุณวุฒิอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและประจำหลักสูตร

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา	สถาบัน ที่สำเร็จ	ปีจบ
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ดร. บุญเลิศ โอฐสุ	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๖
		พธ.ม. (ธรรมนิเทศ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๓
		พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๐
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ พิเศษ	ดร. จุฑามาศ วารีนะแสงทิพย์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓
		พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๙
		วท.บ. (พยาบาล)	มหาวิทยาลัยมหิดล	๒๕๒๒
อาจารย์	ดร. สมคิด เศษวงค์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๒๒
		กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๒๕๑๗
		พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมวดที่ ๒
ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ มีความมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ดี มีความเชี่ยวชาญเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้วยเทคนิคด้านธรรมนิเทศแบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งมีศิลาจารย์ตรงตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และสามารถส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการ

สังคมอย่างมีสุขภาพ ตลอดทั้งพัฒนาทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ ด้านจิตใจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ความสำคัญของหลักสูตร

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเกิดปัญหามากหลายประการ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด ไม่สามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ธรรมนิเทศสามารถช่วยสร้างศิลาจารย์ตรงดงามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และให้มีความรู้ดีมีความเชี่ยวชาญเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้วยเทคนิคด้านธรรมนิเทศแบบ บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่และด้วยทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ ทำให้บุคคลและสังคมมีความสุขทางกายและจิตใจอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ตามปรัชญาของหลักสูตรที่ตั้งไว้ จึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑.๒.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้มีความรู้ดีและมีความเชี่ยวชาญ (สามารถ) ในการศึกษา วิจัย และสร้างองค์ความรู้ด้วยการวิเคราะห์หรือประยุกต์แบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

๑.๒.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้มีศิลาจารย์ตรงดงาม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

๑.๒.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้มีความสามารถในการประยุกต์การสื่อสารหรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบ และเป็นผู้นำทางสติปัญญาสามารถบริหารจัดการการสื่อสารเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร

๑.๔.๑ เป็นผู้มีความรู้ดีและมีความเชี่ยวชาญ (สามารถ) ในการศึกษา วิจัย และสร้างองค์ความรู้ด้วยการวิเคราะห์หรือประยุกต์แบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

๑.๔.๒ เป็นผู้มีศิลาจารย์ตรงดงาม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

๑.๔.๓ เป็นผู้มีความสามารถในการประยุกต์การสื่อสารหรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบ และเป็นผู้นำทางสติปัญญาสามารถบริหารและจัดการการสื่อสารเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรืออาจจัดการศึกษาระบบไตรภาค โดยเพิ่มการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

๑. แผน ก เป็นแผนการศึกษาเน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ดังนี้

๑) แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต ซึ่งมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

๒) แบบ ก (๒) ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต

๒. แผน ข ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต

นิสิตระดับ แผน ก (๒) และแผน ข ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

๑.๓.๑ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๓.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๓.๓ รายละเอียดอื่น ๆ ใดที่เกี่ยวกับระยะเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาดังนี้

ภาคการศึกษาที่ ๑ มิถุนายน – กันยายน

ภาคการศึกษาที่ ๒ พฤศจิกายน- มีนาคม

เรียนวันเวลาปกติ วันจันทร์-ศุกร์ และวันเสาร์-วันอาทิตย์

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขา หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง

๒.๒.๒ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จาก ระบบ ๔ ระดับคะแนน ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค

๒.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๒.๓ วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

(๑) บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ผู้สมัครต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามที่บัณฑิตกำหนด

(๒) วิธีคัดเลือกอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม

(๓) ผู้สอบเข้าได้ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ต้องเข้ารายงานตัวตามวัน เวลา และสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒.๔ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

ปัญหาการปรับตัวในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ปัญหาความเข้าใจการสื่อสารพุทธธรรมในพระไตรปิฎก ปัญหาภาษาบาลี ภาษาคอมพิวเตอร์ ปัญหาทักษะด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน

๒.๕ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน - ใช้รูปแบบการศึกษาแบบชั้นเรียน

๒.๖ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน - ไม่มี

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาศึกษา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร เป็นแบบแผน ก แบบ ก (๑) แผน ก (๒) และแผน ข โดยแบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ ดังนี้

หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก (๑)	แผน ก แบบ ก (๒)	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ			
๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต	-	๙	๙
๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๑๕)	(๑๕)	(๑๕)
๒. หมวดวิชาเอก	-	๑๒	๑๒
๓. หมวดวิชาเลือก	-	๖	๑๒
๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	๑๒	-
๕. สารนิพนธ์	-	-	๖
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	๓๙

หมายเหตุ : รายวิชาที่มี () นิสิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก (๑)

๑) วิชาบังคับ : (ไม่นับหน่วยกิต)

จำนวน ๔ รายวิชา

๖๐๔ ๑๐๖ พุทธวิธีการสื่อสาร

(๓) (๓-๐-๖)

Buddhist Communication

๖๐๔ ๑๐๓ สัมมนาการสื่อสารเพื่อธรรมนิเทศ

(๓) (๓-๐-๖)

Seminar on Communication for Dhamma Communication

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน

(๓) (๓-๓-๖)

Buddhist Meditation

๖๐๔ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อธรรมนิเทศ

(๓) (๓-๐-๖)

Research Methodology for Dhamma Communication

หมายเหตุ : รายวิชาใน (.....) เป็นวิชาบังคับที่ไม่นับหน่วยกิต

๒) วิทยานิพนธ์

๖๐๔ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒ (๐-๐-๖)
	Thesis	

๓.๑.๔ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน แบบ ก (๒)

๑) วิชาบังคับ ๓ รายวิชา จำนวน ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับ : แบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
	Tipitaka Analysis	
๖๐๔ ๑๐๒	หลักการสื่อสารมวลชน	๓ (๓-๐-๖)
	Principle of Mass Communication	
๖๐๔ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อธรรมนิเทศ	๓ (๓-๐-๖)
	Research Methodology for Dhamma Communication	

ข. วิชาบังคับ : ไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๕ วิชา ๑๕ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔	ธรรมนิเทศภาษาอังกฤษ	(๓) (๓-๐-๖)
	Dhamma Communication in English	
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน	(๓) (๓-๐-๖)
	Buddhist Meditation	
๖๐๐ ๔๐๑	สัมมนาวิทยานิพนธ์	(๓) (๓-๐-๖)
	Seminar on Thesis	
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑	(๓) (๓-๐-๖)
	Usage of Pali I	
๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒	(๓) (๓-๐-๖)
	Usage of Pali II	

๒) วิชาเอก จำนวน ๔ วิชา ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๔ ๑๐๖	พุทธวิธีการสื่อสาร	๓ (๓-๐-๖)
	Buddhist Communication	
๖๐๔ ๓๐๗	การสื่อสารพุทธธรรมเชิงบูรณาการ	๓ (๓-๐-๖)

Integrated Buddhaddhamma Communication

๖๐๔ ๒๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม ๓ (๓-๐-๖)

Media Production for Buddhaddhamma Propagation

๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาธรรมนิเทศ ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Dhamma Communication

๓) วิชาเลือก จำนวน ๒ วิชา ๖ หน่วยกิต

๖๐๔ ๓๑๐ หลักการเขียนข่าวและการเขียนที่สร้างสรรค์เพื่อการเผยแผ่ ๓ (๓-๐-๖)

Principle of News Writing and Creative Writing for Propagation

๖๐๔ ๓๑๑ จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖)

Ethics and Laws in Communication

๖๐๔ ๓๑๒ การสื่อสารธรรมจากงานพุทธศิลป์ ๓ (๓-๐-๖)

The Communicating Dhamma from the Buddhist Arts

๖๐๔ ๓๑๓ การสื่อสารเชิงพุทธกับประชาคมอาเซียน ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Communication and ASEAN Community

๖๐๔ ๓๑๔ การสื่อสารกับองค์กรเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม ๓ (๓-๐-๖)

Communication and Organization for Buddhaddhamma Propagation

๔) วิทยานิพนธ์

๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ (๐-๐-๖)

Thesis

๓.๑.๔ แผนการศึกษา

๑) แผน ก แบบ ก (๒)

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๑	วิชาบังคับ	
	๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์	๓
	๖๐๔ ๑๐๒ หลักการสื่อสารมวลชน	๓
	๖๐๔ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษทางธรรมนิเทศ*	(๓)
	วิชาเอก	

	๖๐๔ ๑๐๖ พุทธวิธีการสื่อสาร	๓
	รวม	๙

* วิชา ๖๐๔ ๑๐๔ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๒	วิชาบังคับ	
	๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางธรรมนิเทศ	๓
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๐๔ ๓๐๗ การสื่อสารพุทธธรรมเชิงบูรณาการ*	(๓)
	วิชาเลือก	
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓
	รวม	๙

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ และ ๖๐๔ ๓๐๗ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๓	วิชาเอก	
	๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม	๓
	๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาธรรมนิเทศ	๓
	วิชาเลือก	
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๖
	รวม	๑๒

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๔	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ วิชาเอก - วิทยานิพนธ์ (แผน ก (๒)) ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	(๓) ๑๒
	รวม	๑๒

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต)

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)
Tipitaka Analysis

ศึกษาสาระและพัฒนาการของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก โครงสร้างและสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญที่เป็นจุดหมายสูงสุด หลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม

๖๐๔ ๑๐๒ หลักการสื่อสารมวลชน ๓ (๓-๐-๖)
Principle of Mass Communication

ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี แบบจำลอง ประเภท สภาพปัจจุบันของทฤษฎีการสื่อสารที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการสื่อสารระดับต่าง ๆ องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ บทบาทและอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อสังคม ลักษณะและพฤติกรรมของผู้รับสารประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อสารเพื่อการพัฒนา

๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อธรรมนิเทศ ๓ (๓-๐-๖)
Research Methodology of Dhamma Communication

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการวิจัย เทคนิควิธีการวิจัยที่มีการใช้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ โดยการวางแผน และควบคุมโครงการวิจัย รวมทั้งการฝึกปฏิบัติเขียนโครงร่างการวิจัยทางธรรมนิเทศ

๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) (๓-๓-๖)
Seminar on Thesis

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง รูปแบบและวิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งวิธีการเขียนบทความวิจัย

ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต)

๖๐๔ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษทางธรรมนิเทศ (๓) (๓-๐-๖)
English in Dhammacommunication

ศึกษาธรรมนิเทศผ่านภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนโดยเน้นฝึกหัดการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านธรรมนิเทศ การอ่านคัมภีร์หรือตำรางานวิจัยทางธรรมนิเทศในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิชาการของนิสิต

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๓-๐-๖)
Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) (๓-๐-๖)
Seminar on Thesis

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง รูปแบบและวิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งวิธีการเขียนบทความวิจัย

๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓)(๓-๐-๖)
Usage of Pali I

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตกัณฐกถาและธรรมปัทมกัณฐกถาประกอบ

๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali II

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษาบาลี ๑ และแปลภาษา

บาลีเป็นไทย และภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมังคลัตถปิณี และวิสุทธิมรรคประกอบ

ค. นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกธรรมนิเทศ ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๔ ๑๐๖ พุทธวิธีการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Communication

ศึกษาประวัติและพัฒนนาการของแนวคิด หลักการ วิธีการสื่อสารของพระพุทธเจ้า รูปแบบต่าง ๆ ผลสำเร็จของการสื่อสาร การสื่อสารของพระพุทธเจ้าที่มีผลต่อการสื่อสารในปัจจุบัน และการประยุกต์วิธีการสื่อสารของพระพุทธเจ้ามาใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๖๐๔ ๓๐๗ การสื่อสารพุทธธรรมเชิงบูรณาการ ๓ (๓-๐-๖)

Integrated Buddhadhamma Communication

ศึกษาแนวคิดการสื่อสารหลักพุทธธรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้แบบบูรณาการ เช่น สิกขา ๓ สติปัฏฐาน ๔ สัมมปธาน ๔ อริยสัจ ๔ อินทริย ๕ พละ ๕ เวสารัชฌณธรรม ๕ สปัริสธรรม ๗ กัลยาณมิตรธรรม ๗ โพชฌงค์ ๗ และมรรคมืองค์ ๘ เป็นต้น

๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม ๓ (๓-๐-๖)

Media Production for Buddhadhamma Propagation

ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ การวางแผนเพื่อการผลิตสื่อที่เหมาะสม กระบวนการผลิตสื่อรวมทั้งเทคนิคและกรรมวิธีการผลิตสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อสมัยใหม่ เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการเผยแผ่พุทธธรรม

๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาธรรมนิเทศ ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Dhamma Communication

สัมมนาเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยและวรรณกรรมทางธรรมนิเทศ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงปัจจัยทางด้านบริบทและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการสื่อสารเชิงพุทธ การสื่อสารองค์กร โดยการนำเอาทฤษฎีและหลักการที่ได้จากการศึกษาร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น และประยุกต์ใช้การแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีตัวอย่างจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเข้าใจปัญหา เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

ง. วิชาเลือกไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๔ ๓๑๐ หลักการเขียนข่าวและการเขียนที่สร้างสรรค์ เพื่อการเผยแพร่ ๓ (๓-๐-๖)

Principle of News Writing and Creative Writing for Propagation

ศึกษาหลักการ รูปแบบ ประเภท องค์ประกอบที่เหมาะสมกับข่าว วิธีการเขียนข่าว การประเมินคุณค่าข่าว และการใช้ภาษาและวิธีการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เช่น บทความประเภทต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในสื่อมวลชนปัจจุบันเน้นการรวบรวมข้อมูล การประมวลเนื้อหา การเรียบเรียง การถ่ายทอดความคิด หน้าที่และความสัมพันธ์ในกองบรรณาธิการเพื่อใช้ในการเผยแพร่

๖๐๔ ๓๑๑ จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖)

Ethics and Laws in Communication

ศึกษาจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสารมวลชน สื่อสมัยใหม่ และศึกษาประเด็นปัญหาในเชิงจริยธรรมและกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร

๖๐๔ ๓๑๒ การสื่อสารธรรมผ่านพุทธศิลป์ ๓ (๓-๐-๖)

The Communicating Dhamma from the Buddhist Arts

ศึกษาการสื่อสารธรรมจากงานพุทธศิลป์ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านประติมากรรม ด้านจิตรกรรม ด้านวรรณกรรม เป็นต้น และการรับสารจากการสื่อสารธรรมจากงานพุทธศิลป์

๖๐๔ ๓๑๓ การสื่อสารเชิงพุทธกับประชาคมอาเซียน ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Communication and ASEAN Community

ศึกษากระบวนการสื่อสารในทางพระพุทธศาสนาทั้งการสื่อสารกับตนเองและผู้อื่น เพื่อสร้างสรรค์การอยู่ร่วมกันในสังคมที่อิงกับประชาสังคมอาเซียน

๖๐๔ ๓๑๔ การสื่อสารกับองค์กรเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม ๓ (๓-๐-๔)

Communication and Organization for Buddhadhamma Propagation

ศึกษาลักษณะ การบริหารและการดำเนินงานองค์กรเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม รูปแบบความสำคัญของกระบวนการสื่อสารในองค์กร ความสัมพันธ์ของระบบสื่อสารกับองค์กร การบริหารงานบุคคลกับการจัดระบบสื่อสาร เทคนิคการบริหารสื่อสาร อิทธิพลของสื่อที่มีต่อองค์กร กระบวนการวิเคราะห์งานสื่อสารเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม

ฉ. วิทยานิพนธ์

๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต

Thesis

เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

(รวมฉบับเดิมและฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดซึ่งขัด หรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖^๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

^๑ ข้อที่ ๖ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙”

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗^๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษา หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

^๒ ข้อที่ ๗ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙”

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙^๓ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาคตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๐^๔ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑^๕ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

^๓ ข้อที่ ๙ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙”

^๔ ข้อที่ ๑๐ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙”

^๕ ข้อที่ ๑๑ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘”

๑๑.๑. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเข้าศึกษาต่อระดับดุษฎีบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษา และไม่เกิน ๑๖ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษา และไม่เกิน ๒๔ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อระดับหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษา ภาคปกติ และไม่เกิน ๑๒ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๘ ภาคการศึกษาในระบบไตรภาค

๑๑.๔ การนับเวลาใน ข้อ ๑๑ ให้นับเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปี ได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมและรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตที่มีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่งเมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าวนิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ W ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การพ้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ

๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับ ผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคนั้นทั้งหมด พร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้อง ให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ตามความในวรรคแรกแล้วต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามิเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของ บัณฑิตวิทยาลัยในสาขานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นเว้นแต่จะได้รับอนุมัติ จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนวิชาในภาคการศึกษาใด ต้องลาพักการศึกษาตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผน การศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขและมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอถอนหลังจาก ๑๔ วัน ของภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชาให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและหากพ้นกำหนดนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงานการมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น หรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา หรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นและ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑^๖ ระบบการประเมินผลการศึกษาวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

^๖ ข้อ ๒๑.๑ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙”

ระดับ A A- B+ B C+ C F

ค่าระดับ ๔.๐๐ ๓.๖๗ ๓.๓๓ ๓.๐๐ ๒.๕๐ ๒.๐๐ ๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผล

การศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์

ผลการศึกษา

S (Satisfactory)

เป็นที่พอใจ

U (Unsatisfactory) ไม่เป็นที่น่าพอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผล หรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชา

นั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์

สภาพการศึกษา

I (Incomplete)

ไม่สมบูรณ์

SP (Satisfactory Progress)

ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ

UP (Unsatisfactory Progress)

ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ

W (Withdrawn)

ถอนรายชื้อวิชาที่ศึกษา

Au (Audit)

ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น

๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา

ระดับ

ดีเยี่ยม (Excellent)

A

ดี (Good)

B+

ผ่าน (Passed)

B

ตก (Failed)

F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบ

เพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและหรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผลและส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจและหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้ออนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับและมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้ระบุไว้ใน ข้อ ๑๓. ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่ป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไปและผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมิได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อ นิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไป ตามหลักสูตรแล้วแต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่ป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไปและผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมิได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้วแต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่อง ในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้น เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยกิตให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอก ต้องลงทะเบียนศึกษาวิชานั้นอีกและสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิม หรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกันและหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, U, W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕

การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์และการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๗^๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

^๗ ข้อ ๒๗ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙”

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุขฎิบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ อนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุขฎิบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อ ขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ วิทยานิพนธ์ซึ่งสอบผ่านการประเมินแล้วให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ระดับมหาบัณฑิตหรือรับปริญญาระดับดุขฎิบัณฑิต

การนำวิทยานิพนธ์ตามวรรคหนึ่ง ออกเผยแพร่โฆษณา ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวดที่ ๖ การสำเร็จการศึกษา

ข้อที่ ๓๐^๙ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ ให้มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระดับ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า B ในวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา และได้ระดับ s ใน กรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น s หรือ u

๓๐.๖ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และ ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข สอบผ่านการประเมินผลความรู้ สอบผ่าน การประเมินผลสารนิพนธ์ และส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

^๙ ข้อที่ ๒๙ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับ บัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘”

^๙ ข้อที่ ๓๐ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับ บัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘”

๓๐.๘ วิทยานิพนธ์ในระดับหลักสูตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อย ดำเนินการให้ทั้งหมด หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง วิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

๓๐.๙ วิทยานิพนธ์ในระดับหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อย ดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง วิชาการ ที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์ (Peer review) และเป็นที่ยอมรับ

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญา

๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐

๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ

๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒^{๑๐} ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบและความผิดอื่นๆ ต้องได้รับโทษสถานใด สถานหนึ่ง ตามสมควรแก่ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายรายวิชา

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษาถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยและได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วในข้อ ๓๒ นิสิตต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระงับการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระงับการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติ เสียหายหรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

^{๑๐} ข้อที่ ๓๒ ทั้งหมด ยกมาจาก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘”

เฉพาะกรณีที่บัณฑิตกระทำความผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณี ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐**

อนุญาตให้เป็นไปตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเห็นสมควรออกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

**หมวดที่ ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐”

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒

(๒) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๔) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๖ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๒

การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และการลงทะเบียน

ข้อ ๖ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๑ ให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบรูปแบบก่อนเมื่อผ่านการตรวจสอบรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ตามขั้นตอน

๖.๒ โครงร่างวิทยานิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๖) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๗) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย
- (๘) โครงสร้างของรายงานวิทยานิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- (๙) บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- (๑๐) ประวัติผู้วิจัย

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ และข้อกำหนดอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๓ การเสนอขออนุมัติสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๖ ฉบับ ในจำนวนนี้ต้องมีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกคน บนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๔ นิสิตที่ประสงค์จะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณ ที่มีเครื่องมือวิจัยหรือแบบสอบถามชั้วคร่าว ต้องส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบ ในวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๕ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาสอบแต่ละครั้ง นิสิตต้องเข้านำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ด้วย

๖.๖ เมื่อนิสิตแก้ไขหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ตามมติคณะกรรมการแล้วให้ยื่นแบบคำร้อง บท ๘.๑ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๔ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อ ผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ในหัวข้อนั้นต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๖.๗ เมื่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อนิสิตและหัวข้อวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

๗.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๕.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒ ที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระค่าลงทะเบียนในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากไม่สามารถชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องยื่นคำร้องขอชำระค่าลงทะเบียนล่าช้าต่อบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓๐ วันทำการ หากเกินต้องชำระเป็นค่าปรับในอัตราค่าลงทะเบียนล่าช้า จำนวน ๕๐ บาท ต่อ ๑ วันทำการ

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์

๘.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อกณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงให้นำส่งหัวข้อและโครงร่างที่เปลี่ยนแปลงใหม่ต่อบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน ๔ ชุด

๘.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่ โดยไม่ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก ยกเว้น หากการเปลี่ยนแปลงเป็นความประสงค์ส่วนตัวของนิสิต เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วพบว่าไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก

๘.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หลังจากที่ยื่นคำร้องและได้เข้าชี้แจงแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ข้อ ๙ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๙.๑ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ รูป/คน แต่ไม่เกิน ๓ รูป/คน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน

๙.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติ ได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติ ได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๔ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำวิทยานิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิต

ข้อ ๑๐ การเขียนวิทยานิพนธ์

ให้นิสิตเรียบเรียงวิทยานิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดวิทยานิพนธ์ ตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๑ การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

๑๑.๑ นิสิตระดับปริญญาโททุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษา ตั้งแต่ ๙ หน่วยกิต ขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒.๑ (หลักสูตรภาษาไทย) ผู้ได้รับผลการศึกษา ตั้งแต่ ๖ หน่วยกิตขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๓ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑.๑ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ผู้ผ่านรายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมครบ ๓ รายวิชาแล้ว และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๔ นิสิตผู้ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๓ เดือน

หมวดที่ ๕ การสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๒ การขอสอบวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตระดับปริญญาโท มีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก มีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) เขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแนบวิทยานิพนธ์ ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๑๒.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๑๒.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่านประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พร้อมกับเสนอวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๑๒.๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยส่งวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

๑๓.๑ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่ไม่เกิน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

๑๓.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายนามกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๑๓.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วกัน และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบ ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน รายนามคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ให้ถือเป็นความลับสำหรับผู้สอบ

๑๓.๔ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้ ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๖

การประเมินผลวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๑๔.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะที่ประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๔.๒ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง

๑๔.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลา ตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ การขยายเวลาต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสภาพนิสิตอยู่เท่านั้น

๑๔.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (In progress)

๑๔.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์

นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๔.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๕ การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๕.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ครบถ้วนทุกคนจำนวน ๒ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วยบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด และแผ่นซีดีบันทึกไฟล์หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทั้งที่เป็นแบบไฟล์ Microsoft Word และไฟล์ Adobe PDF จำนวนไฟล์ละ ๑ แผ่น ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิสิตสำเร็จการศึกษา

๑๕.๒ ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือมอบให้แก่หน่วยงานใดตามข้อผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นคำร้องพร้อมด้วยวิทยานิพนธ์ตามจำนวนที่ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๕.๓ วิทยานิพนธ์และบทคัดย่อทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติวิทยานิพนธ์ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๖

ข้อ ๑๗ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนภายหลังที่ประกาศใช้ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗**

เพื่อการศึกษาวิชาการมาตรฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างวิทยานิพนธ์**

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๔.๒ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดส่วนประกอบของโครงร่างวิทยานิพนธ์เพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ ชัดเจน ดังนี้

๑. ให้มีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกคนบนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ให้มีประวัติย่อของนิสิตผู้เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แนบในส่วนท้ายด้วย

๓. ระเบียบวิธีวิจัยและแบบสอบถามชั่วคราว สำหรับวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณนิสิตต้องส่งก่อนวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓ วัน

ให้นิสิตผู้ประสงค์จะสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๘ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(พระมหาสมจันต์ สมมาปญโญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ผู้ที่เคยศึกษาระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและกลับเข้ามาศึกษาใหม่

เพื่อให้การศึกษาของผู้ที่เคยศึกษาในระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิต และกลับเข้ามาศึกษาใหม่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง ผู้ที่เคยศึกษาระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและกลับเข้ามาศึกษาใหม่ ดังนี้

๑. ให้นิสิตใช้รหัสในปีที่เข้าศึกษาใหม่ และให้ลงทะเบียนทุกรายวิชา โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียน ยกเว้นรายวิชาที่ต้องการปรับเกรด (Re-grade) หรือรายวิชาที่ไม่เคยเรียนมาก่อน
๒. นิสิตผู้ที่เคยเสนอหัวข้อโครงร่างวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว ให้ลงทะเบียนและดำเนินการทำวิจัยต่อได้โดยไม่ต้องสอบใหม่ แต่ต้องปฏิบัติดำเนินการศึกษาวิจัยไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา (๑ ปี) จึงจะมีสิทธิสอบป้องกันได้
๓. นิสิตผู้ที่เคยปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานครบ ๓๐ วัน ให้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานใหม่เป็นเวลา ๑๕ วัน ถ้า นิสิตผู้นั้นปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานยังไม่ครบ ๓๐ วัน ให้เริ่มปฏิบัติใหม่จนครบ ๓๐ วัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(พระสุธีธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗**

เพื่อให้การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สถาบันภาษา” หมายความว่า สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“MCU-GET: MCU-Graduate English Test” หมายความว่า การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษที่ดำเนินการโดยสถาบันภาษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อ ๕ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต้องผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ mcu ๐๐๓ และ mcu ๐๐๔ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด สำหรับนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.บส., ป.ทศ. และ ป.สศ. ต้องผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษตามที่สถาบันภาษากำหนด จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

กรณีนิสิตผ่านการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือผ่านการสอบ MCU-GET หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษจากสถาบันอื่นๆ ที่บัณฑิตวิทยาลัยรับรอง ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี ก่อนได้รับคัดเลือกเข้าศึกษา ได้รับยกเว้นไม่ต้องสมัครเรียนหรือสมัครสอบ MCU-GET อีก

๒

ข้อ ๖ การสมัครเรียนและสมัครสอบ

(๑) นิสิตยื่นใบสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด

(๒) อัตราค่าธรรมเนียมการสมัครเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือการสมัครสอบ MCU-GET ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

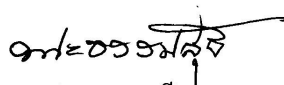
ข้อ ๗ การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ ให้ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้การบริหารจัดการและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสม สอดคล้องกับภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตที่เพิ่มสูงขึ้น จึงสมควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งประกาศก่อนหน้านี้นี้ เมื่อนิสิตที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓ บรรดาคำสั่งหรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน ทั้งนี้ ไม่ให้ใช้บังคับกับนิสิตที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับสำหรับผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (เฉพาะปริญญาโท) สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ให้เป็นไปตามตารางต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
๑. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ก (ตลอดหลักสูตร)	
๑.๑ ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตใหม่	๑,๕๐๐
๑.๒ ค่าบัตรประจำตัวนิสิต (ต่อครั้ง)	๒๐๐
๑.๓ ค่าขึ้นทะเบียนรับปริญญาพร้อมเอกสาร	๒,๐๐๐
๑.๔ ค่าบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดหลักสูตร	๑,๕๐๐
๑.๕ ค่ากิจกรรมนอกสถานที่	๑,๐๐๐
๑.๖ ค่าบำรุงกิจกรรมปฏิบัติธรรม	๒,๐๐๐
๒. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ข (รายปีการศึกษา)	
๒.๑ ค่าประกันอุบัติเหตุ	๒๐๐
๓. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ค (รายภาคการศึกษา)	
๓.๑ ค่าบำรุงการศึกษา	๔,๐๐๐
๓.๒ ค่าบำรุงห้องสมุด	๕๐๐

(Signature)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
๓.๓ ค่าบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑,๐๐๐
๓.๔ ค่าบำรุงห้องพยาบาล	๕๐
หรือ ค่าบำรุงสถานพยาบาล	๑๐๐
(เรียกเก็บอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ประเภทสถานพยาบาลที่มี)	
๓.๕ ค่านิตยสาร วารสารและสิ่งพิมพ์	๓๐๐
๓.๖ ค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต	๕๐๐
๔. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ง ค่าลงทะเบียนรายวิชา ค่าโอนและค่าเทียบโอนผลการศึกษา	
๔.๑ หลักสูตรภาษาไทย หน่วยกิตละ	๑,๐๐๐
๔.๒ หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ	๒,๐๐๐
๔.๓ การลงทะเบียนเรียนซ่อมเสริมและภาคฤดูร้อน หลักสูตรภาษาไทย หน่วยกิตละ	๑,๒๐๐
๔.๔ การลงทะเบียนเรียนซ่อมเสริมและภาคฤดูร้อน หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ	๓,๐๐๐
๔.๕ การลงทะเบียนสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ หลักสูตรภาษาไทย หน่วยกิตละ	๑,๐๐๐
๔.๖ การลงทะเบียนสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ	๒,๐๐๐
๕. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท จ (เฉพาะรายการที่เกิด)	
๕.๑ ค่ารักษาสถานภาพนิสิต ภาคการศึกษาละ	๓,๐๐๐
๕.๒ ค่าใบแสดงผลการศึกษา ภาษาไทยหรืออังกฤษ ฉบับละ	๒๕๐
๕.๓ ค่ารับรองเอกสารเพื่อการศึกษาต่อต่างประเทศ ฉบับละ	๑,๐๐๐
๕.๔ ค่าธรรมเนียมการย้ายโอนสังกัด คณะหรือวิทยาลัย	๓,๐๐๐
๕.๕ ค่าหนังสือรับรองอื่น ๆ ภาษาไทย ฉบับละ	๒๕๐
ภาษาอังกฤษ ฉบับละ	๕๐๐
๕.๖ ค่าคืนสภาพนิสิตหลังจากครบกำหนดรักษาสถานภาพนิสิต	๒,๐๐๐
๕.๗ ค่าปรับการลงทะเบียนเรียนหลังกำหนด วันละ	๑๐๐
ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๔๕ วัน นับจากวันครบกำหนด	
๕.๘ ค่าบัตรอื่น ๆ เช่น บัตรประจำตัวชั่วคราวในการสอบ (ต่อครั้ง)	๑๐๐
๖. ค่าธรรมเนียมเปลี่ยนสถานภาพความเป็นบัณฑิตจากบรรพชิตเป็นคฤหัสถ์ก่อนเข้าร่วมพิธีประสาทปริญญา	๕๐,๐๐๐

ข้อ ๖ ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (เฉพาะปริญญาเอก) สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ให้เป็นไปตามตารางต่อไปนี้

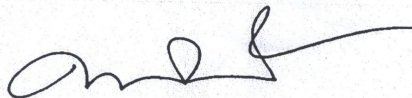
รายการ	จำนวนเงิน (บาท)	
	แบบ ๑	แบบ ๒
๑. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ก (ตลอดหลักสูตร)		
๑.๑ ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตใหม่	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
๑.๒ ค่าบัตรประจำตัวนิสิต (ต่อครั้ง)	๓๐๐	๓๐๐
๑.๓ ค่าขึ้นทะเบียนรับปริญญาพร้อมเอกสาร	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐
๑.๔ ค่าบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดหลักสูตร	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๑.๕ ค่ากิจกรรมนอกสถานที่	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๑.๖ ค่าบำรุงกิจกรรมปฏิบัติธรรม	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
๒. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ข (รายปีการศึกษา)		
๒.๑ ค่าประกันอุบัติเหตุ	๒๐๐	๒๐๐
๓. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ค (รายภาคการศึกษา)		
๓.๑ ค่าบำรุงการศึกษา	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
๓.๒ ค่าบำรุงห้องสมุด	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๓.๓ ค่าบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๓.๔ ค่าบำรุงห้องปฐมพยาบาล หรือ	๕๐	๕๐
ค่าบำรุงสถานพยาบาล (เรียกเก็บอย่างใดอย่างหนึ่ง	๑๐๐	๑๐๐
แล้วแต่ประเภทสถานพยาบาลที่มี)		
๓.๕ คำนิตยสาร วารสารและสิ่งพิมพ์	๓๐๐	๓๐๐
๓.๖ ค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต	๕๐๐	๕๐๐
๔. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท ง ค่าลงทะเบียนรายวิชา ค่าโอน		
และค่าเทียบโอนผลการศึกษา		
๔.๑ หลักสูตรภาษาไทย หน่วยกิตละ	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๔.๒ หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
๔.๓ การลงทะเบียนเรียนซ่อมเสริมและภาคฤดูร้อน		
หลักสูตรภาษาไทย หน่วยกิตละ	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
๔.๔ การลงทะเบียนเรียนซ่อมเสริมและภาคฤดูร้อน		
หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๔.๕ การลงทะเบียนสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์		
หลักสูตรภาษาไทย หน่วยกิตละ	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
๔.๖ การลงทะเบียนสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์		
หลักสูตรนานาชาติ หน่วยกิตละ	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)	
	แบบ ๑	แบบ ๒
๕. ค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภท จ (เฉพาะรายการที่เกิด)		
๕.๑ ค่ารักษาสถานภาพนิสิต ภาคการศึกษาละ	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
๕.๒ ค่าใบแสดงผลการศึกษา ภาษาไทยหรืออังกฤษ ฉบับละ	๒๕๐	๒๕๐
๕.๓ ค่ารับรองเอกสารเพื่อการศึกษาต่อต่างประเทศ ฉบับละ	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๕.๔ ค่าธรรมเนียมการย้ายโอนสังกัด คณะหรือ วิทยาลัย	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐
๕.๕ ค่าหนังสือรับรองอื่น ๆ ภาษาไทย ฉบับละ	๒๕๐	๒๕๐
ภาษาอังกฤษ ฉบับละ	๕๐๐	๕๐๐
๕.๖ ค่าคืนสภาพนิสิตหลังจากครบกำหนดรักษาสถานภาพนิสิต	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
๕.๗ ค่าปรับการลงทะเบียนเรียนหลังกำหนด วันละ	๑๐๐	๑๐๐
ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๔๕ วัน นับจากวันครบกำหนด		
๕.๘ ค่าบัตรอื่น ๆ เช่น บัตรประจำตัวสอบ (ต่อครั้ง)	๑๐๐	๑๐๐
๕.๙ ค่าสอบวัดคุณสมบัติรายวิชา (ถ้ามี)	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๕.๑๐ ค่าสอบวัดความรู้ภาษาที่สอง (ครั้งละ)	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๕.๑๑ ค่าตีพิมพ์บทความทางวิชาการ (ถ้ามี) ครั้งละ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๖. ค่าธรรมเนียมเปลี่ยนสถานภาพความเป็นบัณฑิตจากบรรพชิต		
เป็นคฤหัสถ์ก่อนเข้าร่วมพิธีประสาทปริญญา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐

ข้อ ๗ มหาวิทยาลัยจะไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาให้นิสิตที่ขอลองการลงทะเบียนภายหลังจากนิสิตผู้นั้นได้ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ในทุกกรณี

ข้อ ๘ กรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ อธิการบดีจะอนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมซึ่งไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ได้ ทั้งนี้ อาจขอความเห็นของคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินเพื่อประกอบการพิจารณา

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

